

Таблиця 1

Як часто Ви вживаєте міцні спиртні напої (понад 50 мл)?
[авторське дослідження]

	Безробітні		Зайняті	
	Кількість осіб	%	Кількість осіб	%
Щодня	1	1,3	4	0,7
Кілька разів на тиждень	7	9,3	12	2,0
Один раз на тиждень	12	16,0	43	7,2
Кілька разів на місяць	11	14,7	101	17,0
Один раз на місяць і рідше	16	21,3	211	35,5
Ніколи	28	37,3	223	37,5
Разом	75	100,0	594	100,0

Література

1. Lehtinen V. Unemployment and mental disturbance [Електронний ресурс] / V. Lehtinen // Scandinavian Journal of Work, Environment & Health. — Режим доступу: http://www.sjweh.fi/download.php?abstract_id=2293&file_nro=1.

УДК 331.5

Ігнатенко Т.С.,

аспірант,

ДВНЗ «Університет банківської справи»

**ЗАЙНЯТИСТЬ НАСЕЛЕННЯ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ ЯК
ЧИННИК ФОРМУВАННЯ СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ В УКРАЇНІ**

Вирішення проблеми формування середнього класу в українському суспільстві вимагає аналізу чинників, що впливають на цей процес. Об'єктивними критеріями ідентифікації середнього класу є рівень доходу та рівень освіти. Рівень доходів населення залежить як від зайнятості, так і від рівня освіти, адже наявність вищої освіти дає можливість отримати більш високооплачувану роботу.

У 2015 році на українському ринку праці було зайнято працівників з вищою освітою (повною та базовою) 5463,6 тис. осіб, або 33,2 % усіх зайнятих. У порівнянні із 2010 роком, частка працівників з вищою освітою у структурі всіх зайнятих збільшилась на 6,1 відсоткових пунктів.

Разом з тим, серед населення з вищою базовою освітою спостерігається найвищий рівень безробіття. Якщо середній рівень безробіття за методологією МОП складав у 2015 році 9,1 %, то серед тих, хто має базову вищу освіту (освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра), цей показник становив 15,6 %. Високе значення показника рівня безробіття працівників з базовою вищою освітою було характерним і для 2010 року — 14,6 %.

Пояснення такої ситуації слід шукати у проблематичності працевлаштування випускників вищих навчальних закладів. Ця проблема породжена низкою причин, серед яких слід виділити такі:

- недостатня кваліфікація випускників, невідповідність її вимогам роботодавців;

- наявність диспропорцій попиту та пропозиції дипломованих спеціалістів внаслідок відсутності державного прогнозування у спеціалістах з вищою освітою. Наявні диспропорції обумовлюють появу феномена «надлишкової освіти» [4, с. 6], внаслідок якого незатребувані на українському ринку фахівці поповнюють ряди трудових мігрантів;

- невисока заробітна плата фахівців з вищою освітою в Україні. Так, наприклад, середня заробітна плата в сфері освіти дорівнювала у 2016 році 3769 грн, що на 27,3 % нижче її середнього рівня по країні [5]. Для порівняння: середня місячна заробітна плата вчителя у Німеччині складає 1380 євро, в Естонії — 1135 євро [6].

Для забезпечення відповідності кваліфікації випускників вимогам роботодавців необхідно відновити роботу по впровадженню Національної рамки кваліфікацій, що передбачається Планом заходів, затвердженим розпорядженням КМУ від 14 грудня 2016 р. № 1077-р [1].

Процес розроблення національної рамки кваліфікацій в Україні розпочався досить давно, однак, на жаль, результатів немає до сьогоднішнього дня. Ще у 2010 році для цього була утворена міжвідомча робоча група, у 2011 році — розроблено один із перших проектів національної рамки кваліфікацій, у цьому ж році до ВРУ надійшов проект Закону України «Про національну систему кваліфікацій», який після першого читання було відправлено на доопрацювання і до цього часу не прийнято.

Важливим напрямом підвищення зайнятості випускників ВНЗ є розробка сучасного механізму державного замовлення на підготовку фахівців. Для цього необхідно, перш за все, удосконалити

методологію моніторингу ринку праці та прогнозування потреби у дипломованих фахівцях.

Заслуговує на увагу створення механізму ефективної співпраці ВНЗ і підприємств різних форм власності через надання місць для проходження практики студентами, організацію стажування викладачів на виробництві, переоснащення бази практичної підготовки в навчальних закладах.

Здійснення зазначених заходів, з нашої точки зору, дозволить підвищити рівень зайнятості населення з вищою освітою, що стане ефективним чинником формування середнього класу в Україні.

Література

1. Розпорядження КМУ від 14.12.2016 р. № 1077-р «Про затвердження плану заходів із впровадження Національної рамки кваліфікацій на 2016-2020 роки» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua>.
2. Економічна активність населення у 2010 році: статистичний бюлетень / Державна служба статистики України, 2011 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Економічна активність населення у 2015 році: статистичний бюлетень / Державна служба статистики України, 2016 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. *Кочемировська О. О.* Розвиток трудового потенціалу як чинник економічного зростання України: аналіт. доп. / О. О. Кочемировська. — К.: НІСД, 2014. — 108 с.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. *Титиш Г.* Як це у них. Естонський досвід реформи середньої освіти / Г. Титиш [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://life.pravda.com.ua/society/2016/06/13/213508>.